

Nyhetsbrevet «Samfunnsmedisin og Folkehelse» holder deg oppdatert på hva som publiseres av viktige veiledere, rapporter, retningslinjer, brosjyrer, lover og forskrifter innen fagområdet den siste måneden. Har du forslag til saker send oss gjerne en e-post på katrine.rutgerson@fhi.no.

>> [Påmelding nyhetsbrev](#)

RAPPORT - FOLKEHELSEINSTITUTTET (FHI)

Folkehelseprofilene og livskvalitet

Livskvalitet er tema for årets folkehelseprofiler. Profilene gir informasjon om helsetilstanden og hvilke faktorer som påvirker den. For kommunene kan folkehelseprofilene være et viktig hjelpemiddel i det lokale arbeidet med å bedre folkehelsen.

– Bakgrunnen for at vi valgte livskvalitet som tema for årets folkehelseprofiler er at opplevd glede, trivsel, mestring, samhold og mening er viktige verdier for mange, og er forbundet med en rekke helsemessige, sosiale og økonomiske gevinster for individ, familier, lokalmiljø og samfunnet generelt, sier seniorforsker Thomas Hansen i Folkehelseinstituttet. Livskvalitet er også sentralt i regjeringens strategi for psykisk helse og et viktig styringsverktøy i folkehelsearbeidet, forteller han.

God livskvalitet gir flere helsefordeler

Forskning viser at god livskvalitet bidrar til å øke folks omtanke og generøsitet ovenfor andre, overskudd og kreativitet, immunforsvar, psykiske helse og stressmestring.

– Ikke overraskende ser man derfor at mer lykkelige og engasjerte individer har bedre helse og lever lengre, mindre sykefravær og bedre trivsel og produktivitet i arbeidsliv, bedre sosiale relasjoner, og at de engasjerer seg mer i lokalmiljøet, sier Hansen.

Psykiske plager blant unge

Ungdom og unge voksne har over de siste ca. 15 årene oppgitt gradvis lavere livskvalitet og mer ensomhet og psykiske plager. Særlig gjelder dette unge jenter.

– Mulige forklaringer kan være at mange unge opplever høye forventninger og krav på flere områder, som for eksempel til skoleprestasjoner, men også til kropp og utseende. Mange bruker mye tid på sosiale medier, som kan forsterke dette presset. Vi ser også at flere bekymrer seg for fremtiden. I koronatiden så vi ytterligere økt skjermtid, bekymring og psykiske plager blant de unge.

Personer med sammensatte levekårsutfordringer rammes hardere

Seniorforskeren understreker at alder ikke er den viktigste årsaken til lav livskvalitet. Levekårsrelaterte belastninger påvirker livskvaliteten, og jo flere belastninger man opplever, desto dårligere livskvalitet blir det rapportert om.

– Vi ser at utenforskap i for eksempel arbeidslivet, manglende sosial tilhørighet, uførhet og helseproblemer, samt etnisitet og seksuell legning er forbundet med lav livskvalitet. Disse problemene har en tendens til å opptre samtidig og livskvaliteten er særlig lav blant dem som opplever en opphopning av levekårsproblemer.

Om Folkehelseprofilene

Folkehelseprofilene er unike rapporter for hver av landets kommuner og for bydelene i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.

>> Last ned [folkehelseprofilene for kommuner og bydeler](#) på fhi.no.

Digitale angrep mot norske kommuner kan få store konsekvenser

Justis- og beredskapsministeren og kommunal- og distriktsministeren hadde denne måneden et møte med drøye 200 av landets kommuner om arbeidet med digital sikkerhet i kommunene.

En stor del av truslene mot Norge skjer i dag i det digitale rom. Offentlige organ og private virksomheter taper stadig større verdier i digitale angrep. Det forventes at vi nå står foran en periode med flere digitale angrep, blant annet i form av digital utpressing (løsepengeangrep).

Digital dugnad

Økt digitalisering i offentlig sektor betyr at oppmerksomhet på personvern og digital sikkerhet blir stadig viktigere. Dette er også viktig for å opprettholde tillit til forvaltningens IT-løsninger og de offentlige digitale tjenestene.

>> Les hele artikkelen – [Digitale angrep mot norske kommuner kan få store konsekvenser](#) på regjeringen.no.

Idrettslag og andre frivillige organisasjoner får 250 millioner

Regjeringen foreslår å bevilge 250 millioner kroner til frivillige lag og foreninger som følge av vinterens høye strømpriser.

Tilskuddet blir fordelt til kommuner som hadde en gjennomsnittlig strømpris i desember på over 70 øre per kWh.

Fordele tilskuddet videre

Kommunene skal deretter fordele tilskuddet videre til lokale lag og foreninger som har

hatt høyere utgifter som følge av de ekstraordinære strømprisene.

Gi nærmere beskrivelse av vilkårene

Kultur- og likestillingsdepartementet vil gi en nærmere beskrivelse av vilkårene for tildeling i tilskuddsbrevet til kommunen, etter Stortingets behandling av saken.

>> Les hele artikkelen [Idrettslag og andre frivillige organisasjoner får 250 millioner kroner i strømstøtte](#) på regjeringen.no.

Etterlyser mindre byer til Attraktiv by-prisen

Regjeringen vil ta hele landet i bruk, når den starter opp årets jakt på Norges mest attraktive by eller sted. Regjeringen håper at særlig mindre byer og steder melder seg på

Nå er det mulig å nominere din by eller sted til konkurransen "Attraktiv by – statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling" for 2022.

Prisen skal belønne planlegging og gjennomføring av bærekraftig by- og stedsutvikling med

høy kvalitet. Det er åttende gang prisen skal deles ut.

Eksempelsamling til inspirasjon

For å vise fram de flotte finalistene og vinnerne fra 2015 til 2021 er det i år laget en eksempelsamling som skal inspirere andre. Her forteller de 21 finalistene og sju vinnerne hvordan de har jobbet for å skape levende, attraktive og bærekraftige byer.

>> Alle kan nominere sin by eller sted på [attraktivby.no](#) fram til og med 27. februar.

Økt trygghet og bedre helse med digital hjemmeoppfølging

Kronisk syke pasienter som får digital hjemmeoppfølging føler økt trygghet og mestring av egen sykdom. De opplever bedre helse og livskvalitet. Det viser en fersk evalueringsrapport fra UiO, Oslo Economics og Nasjonalt senter for distriktsmedisin, på oppdrag fra Helsedirektoratet.

Evalueringen fastslår også at fastleger som fulgte disse pasientene opplevde mer kunnskapsrike pasienter og en økt kvalitet i konsul-

tasjonene. Tilbudet kan bidra til å løse flere av utfordringene som helsetjenesten står ovenfor og kan bli en viktig del av kommunenes tilbud.

Får helsehjelp i eget hjem

Digital hjemmeoppfølging er en tjeneste der pasienter følges opp hjemme. Pasientene utfører avtalte målinger, og svarer på spørsmål om helsetilstanden via et nettbrett eller mobil.

Funnene i evalueringen tyder på at pasientene, hadde en mer stabil helsetilstand sammenlignet med kontrollgruppen.

>> Les hele artikkelen [Økt trygghet og bedre helse med digital hjemmeoppfølging](#) på [helsedirektoratet.no](#)

Andre aktuelle saker...

Endring av mandat og sammansetjing for Barnevernsutvalet

Regjeringa gjer no [endringar](#) i mandatet til utvalet som ser på rettstryggleiken i barnevernet. Utvalet vert òg supplert med ein representant frå arbeidstakersida og ein representant frå ideell sektor.

Høge nivå av sopp og bakteriar i avfallsanlegg

Dei tilsette på anlegg som sorterer avfallet vi kastar i søpla heime, blir eksponerte for høge nivå av sopp og bakteriar, viser ein ny [STAMI-studie](#).

Ny rapport om sosial isolasjon blant eldre under koronapandemien

En [rapport](#) utarbeidet av Aldring og helse på oppdrag fra Helsedirektoratet, gir innsikt i hvordan eldre har opplevd sosial isolasjon under koronapandemien.

Slik kan kontorarbeidsplasser jobbe med arbeidsmiljø

Omtrent 40 prosent av alle sysselsatte i Norge jobber med kontoroppgaver mesteparten av dagen. Det forskningsbaserte verktøyet '[En bra dag på jobb](#)' kan hjelpe denne gruppa med arbeidsmiljøet.

Tydelige rapporteringsmønstre om søvnløshet og smerter

En ny [studie](#) fra Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) avdekker interessante rapporteringsmønstre om smerte og søvnløshet.

Tilbud om enkel varmmat på ungdomsskoler er gjennomførbart, men faste ordninger vil kreve nye ressurser

Det er mulig å tilberede og tilby enkle, varme matretter med ungdomsskolers eksisterende utstyr. Men en permanent ordning vil kreve andre ressurser og personale med riktig kompetanse. Det er også usikkert hvor mange som vil benytte seg av ordningen. [Det viser en rapport fra Folkehelseinstituttet](#), med hyppig kontakt med andre, som ansatte på serveringssteder og helsepersonell, har hatt flere tilfeller av påvist covid-19 enn andre.

Senfølger etter covid-19. Hurtigoversikt 2022 (ny versjon)

I [hurtigoversikten](#) fra FHI oppsummeres forskning om forekomst av senfølger etter covid-19, hvilke langvarige symptomer som opptrer, hvor lenge symptomene vedvarer og hvilke pasientgrupper som har størst risiko for å oppleve langvarige symptomer.

Redaktør: Katrine Rutgerson

E-post: katrine.rutgerson@fhi.no

Dato: 23. februar 2022

Foto: Colourbox

[Påmelding nyhetsbrev](#)